

MÄNTYHARJUN YHTENÄISKOULUN TOIMINTAKERTOMUS 2022 – 2023

1 Toimintasuunnitelma perusopetuksessa

Perusopetuksessa noudatettiin valtakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman ohella kunnan opetussuunnitelmaa ja strategiaa, hyvinvointisuunnitelmaa, opiskeluhoitosuunnitelmaa, joka päivitettiin syyskuussa 2022 sekä tasa-arvosuunnitelmaa. Kiusaamisen vastaista suunnitelmaa ei ehditty vuoden aikana päivittää. Lukuvuosittain laadittavaa toimintasuunnitelmaa pyrittiin noudattamaan, mutta luonnollisesti pieniä muutoksia piti vuoden aikana tehdä.

2 Lukuvuoden 22-23 teema: pelit ja leikit

Lukuvuoden teemaa ei saatu oikein integroitua koulun toimintaan. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoiteltiin kaikilla vuosiluokilla. Varsinkin yläkoululle suunnatut luokanohjaajan tunnit auttoivat tunnetaitojen harjoittelussa. Seuraavalle lukuvuodelle toivottiin teemaksi kestäväää kehitystä.

3 Organisaatio ja sen kehittäminen

Koulun organisaatio

Koulun rehtorina toimi Karri Hypén, joka ilmoitti irtisanoutumisesta maaliskuussa. Uudeksi rehtoriksi valittiin 1.8.2023 alkaen Päivi Häkkinen. Hypén jatkoi virassaan 31.7.2023 asti. Apulaisrehtorina toimi Laura Porthén.

Luokan- ja aineenopettajia oli vuoden aikana keskimäärin 46 ja koulunkäynninohjaajat 15. Määrä vaihteli vuoden aikana tarpeen mukaan. Avoimeksi viraksi julistettiin kotitalousopettajan päätoiminen tuntiopettajuus. Virkaan valittiin Sylvia Ikonen. Muita muutoksia ei sijaisuuksien ja määräaikaisten virkojen ja toimien lisäksi ollut.

Koulun johtoryhmä

Johtoryhmän muodostavat luokanopettajat Kati Hämäläinen, Juha Ukkonen, Leena Huusari, aineenopettaja Ulla Teittinen, koulunkäynninohjaajien edustaja Marjo Tyrväinen, apulaisrehtori Laura Porthén sekä rehtori Karri Hypén, joka toimi myös johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmä kokoontui joka maanantai.

Opetushenkilöstön tiimit

Kaikki opettajat kuuluvat tiimeihin. Tiimien toiminta on kirjattu toimintakertomuksen lukuun 6. Tiimit toimivat pääosin suunnitellusti ja niitä olivat: johtoryhmä, liikuntatiimi, hyvinvointitiimi, Kiva-tiimi, kansainvälisyystiimi, juhlatiimi ja erityisopetustiimi.

Opetushenkilöstön kokoukset ja ys-aika

Lukuvuosi jaettiin toiminnan kehittämisen kannalta tarkoituksen mukaisiin yhteissuunnitteluajankohdiin, joita olivat, opetushenkilöstökokous, luokka-astetiimit, tiimit sekä Muu toiminnan kehittämisen kannalta tärkeä toiminta. Toimintaa oli noin 120 tuntia.

Toiminnan arviointi

Lukuvuoden aikana opetushenkilöt arvioivat ja dokumentoivat toimintaa Wilman tuntipäiväkirjoihin. Tämä toimintakertomus vastaa toimintasuunnitelman toteutumiseen. Kyselyt toteutetaan seuraavana lukuvuonna.

Koulussa osallistuttiin myös Karvin kyselyyn, kouluterveys- ja Kiva-kyselyyn lukuvuoden aikana.

Tiedottaminen

Joka keskiviikko julkaistiin apulaisrehtorin toimittama infokirje. Koulun toiminnasta ja tapahtumista tiedotettiin myös Outlook-kalenterilla henkilökunnalle, sekä tiedotteiden, Wilman ja nettisivujen kautta kodeille. Yksittäisistä tapahtumista tiedotuksesta vastasi yleensä oppilaan luokanopettaja tai luokanohjaaja. Ulkoisesta tiedottamisesta vastasi rehtori. Varsinkin koulukuljetuksen tilanne syksyllä aiheutti mediassa tiedotustarvetta.

Henkilöstökoulutus

Henkilöstö kävi suunniteltua enemmän koulutuksissa. Koulutuksia oli muun muassa tunnetaitojen ja ratkaisukeskeiseen terapiaan, Suomen ladun järjestämänä ulko-opetuskoulutus, Valterin koko henkilökunnalle suunnattu koulutus kolmiportaisesta tuesta sekä merkittävimpänä Tukea tuen järjestäjille - koulutus, josta on tarkempi selvitys myöhemmin. Lapset puheeksi -menetelmä jäi toteuttamatta.

Opinto- ja luokkaretket

Kaikki retket ja tapahtumat toteutettiin pääosin vuosikellon suunnitelman mukaisesti.

Oppilaiden osallisuuden vahvistaminen

Oppilaiden osallisuutta on vaikea mitata, mutta ainakin oppilaskuntatoiminta toimi läpi lukuvuoden. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa oppilaan rooli oli keskeinen, mutta suunnitteluun ja arviointiin tätä on vaikea liittää. Itsearviointia harjoiteltiin kaikilla luokkatasoilla. Tukioppilastoiminta, välituntileikitys ja oppilaskuntatoiminta oli merkittävimpiä oppilaiden vaikutuskanavia.

Oppilaskunnan hallitus

Oppilaskuntatoiminta oli perusopetuslainmukaista ja ohjaavana opettajana toimi Anna Fredriksson.

4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Koulu on oppiva kasvuyhteisö

Koulu toimii oppivana kasvuyhteisönä ja kannustaa kaikkia jäseniään oppimiseen. Tunnetaitojen vahvistamisessa oli käytössä alakoulussa LionsQuest- ja Askeleittain-toimintamalli. Jokapäiväinen toiminta oli kasvua tukevaa ja muun muassa Kiva-toiminnalla on pyritty vastaamaan arjen haasteisiin. Lukuvuodelle oli leimaavaa jälki-istuntojen määrä, yli 200 tuntia. Tähän vaikuttaa suurelta osalta se, ettei koulun toimintakulttuuriin ole juurtunut kasvatuskeskusteluiden pitäminen.

Yhteisöllisyyttä pyrittiin lisäämään yhteisillä tapahtumilla ja muun muassa liikuntapäivillä. Tunnetaitojen harjoittelu laajennettiin koskemaan koko koulua.

Koulun arki on turvallista

Koulu ei tapahtunut turvallisuuspoikkeamia. Muutama oppilaiden välinen yhteenotto, joista yhtä lähti selvittämään poliisi. Turvallisuutta pyrittiin parantamaan lukituksen ja valvontakameroiden uusimisella. Koulussa tapahtui ulkopuolisen tekemä näpistys syyslukukaudella, mutta poliisi tavoitti tekijän. Kaikki turvallisuuspoikkeamat kirjattiin tapahtumaraportteihin, jotka välitettiin arkistoitavaksi rehtorille ja henkilöstöhallintoon riippuen tilanteesta. Paloharjoituksia pidettiin yksi, jonka lisäksi henkilökunnalle järjestettiin alkusammutuskoulutusta ja turvallisuuskävely. Koulun turvallisuussuunnitelma liitettiin luettavaksi verkko-osoitteeseen: <https://www.pelsu.fi/mantylharjun-yhtenaiskoulu/>

Koulu sitoutuu kestävän tulevaisuuden rakentamiseen

Kestävään kehitykseen pyrittiin vastaamaan perustamalla seuraavalle lukuvuodelle kestävän kehityksen tiimi. Henkilöstö toivoo tätä myös koko sivistyspuolen teemaksi tulevaisuudessa.

Oppimisympäristöt ja työtavat ovat monipuolisia

Oppimisympäristöjen monipuolisuutta lisättiin kalustehankinnoilla sekä antamalla henkilökunnalle ulko-opetuskoulutusta, jotta myös oppimismenetelmät monipuolistuisivat.

Kouluissa eheytetään opetusta ja toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia

Monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutettiin alkuperäisen suunnitelman mukaan.

Valinnaisaineet

Luokat 1.-4.

Valinnaisainetunneilla toimitaan tasaisesti ja monipuolisesti taide- ja taitoaineiden (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta) aihepiirejä syventäen.

Luokat 5.-6.

5.-6.luokilla toimi yhteinen valinnaisainepalkki, jolloin oppilaat saivat itse valita toimintansa, syyslukukaudelle yhden ja kevätlukukaudelle toisen. Tarjottua toimintaa oli syyslukukaudella: Digikuvan käsittely, kuvataide, lankatyöt, liikunta, bändi sekä pelit ja leikit. Kevätlukukausi: Elävät kuvat, englanti, ilmaisutaito, liikkuva lelu kierrätysmateriaalista, liikunta ja kuvataide.

Luokat 7.-9.

7.luokalla valinnaisaine oli kaikilla oppilailla tieto- ja viestintäteknologia, TVT.

Vuosiluokilla 8 ja 9 tarjottavia valinnaisaineita olivat esimerkiksi musiikki, kuvataide, käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö), liikunta, kotitalous, TVT, ilmaisutaito, mediakuvataide, saksa ja venäjä.

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Valmistava opetus

Mäntyharjun Yhtenäiskoulussa tarjottiin vuosiin taas valmistavaa opetusta. Opetus järjestettiin integraatiomallilla ja siinä noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa, joka laadittiin kesällä 2022. Pääpaino opetuksessa oli suomen kielen oppimisessa. Pääasiassa oppilaat integroituivat yleisopetuksen ryhmiin kaikissa taito- ja taideaineissa. Ukrainalaiset oppilaat saivat myös oman kielensä opetusta ukrainankielisen koulunkäynninohjaajan toimesta helmikuuhun asti. Kyseisen ohjaajan lopetettua ukrainan kieltä ei enää

voitu tarjota. Valmistavassa opetuksessa toimi yhdeksän oppilasta, joista neljä valmistui keväällä 2023 ja siirtyi yleisopetuksen ryhmiin seuraavalle lukuvuodelle.

Kummitoiminta

Kummitoiminta ei käynnistynyt suunnitellusti. Päätettiin siirtää toiminnan koordinointi ensi vuonna aloittavan kestävän kehityksen tiimin alle.

Koulumummo ja kouluvaari –toiminta

Toiminta käynnistyi suunnitellusti. Tapaamisia oli kaksi ja yhteistyötahona toimi Setlementti. Koordinoivana opettajana toimi Kirsi Paasonen.

Tukioppilastoiminta

Tukioppilaat koulutettiin tehtävänsä keväällä 2022 ja seuraavan lukuvuoden tukarit huhtikuussa 2023. Ohjaavana opettajana toimi Annamari Niskanen.

Urheiluakatemia

Urheiluakatemiat toiminta järjestettiin suunnitellusti. Ohjaajana toimi Seppo Parta. Palvelu toteutettiin yhdessä Etelä-Savon Urheiluakatemian 'Seurassa, ei syrjässä' -hankeen kanssa. Koordinaattorina toimi Kimmo Liukkonen ja Kalle Husso. Akatemiat toimintaan osallistui yhdeksän yläkoulun oppilasta.

Mäntyharjun kulttuuripolku

Perusopetuksessa oli käytössä kulttuurikasvatussuunnitelma, Mäntyharjun kulttuuripolku, joka perustuu paikalliseen opetussuunnitelmaan ja sen toteuttamiseen. Kulttuuritapahtumia järjestettiin laajasti: omia koulun tapahtumia, seurakunnan, koululaiskonsertti, teatteriesitys, tanssinäytös sekä mainittakoon vielä 8.-luokkalaisten Taidetestaajat-hanke.

Liikkuva koulu

Mäntyharjun Yhtenäiskoulu on ollut Liikkuva Koulu vuodesta 2013 lähtien, mutta arjessa se ei enää juurikaan erityisesti näkynyt. Oppilaita kannustettiin edelleen monipuoliseen liikuntaan ja välituntitoimintaa oli järjestetty sekä 4H:n, että tukioppilaiden taholta. Hankeen tarkoituksena on ollut vakiinnuttaa liikkuminen koulupäivän aikana, mutta se riippuu paljon myös ohjaavasta opettajasta.

Koulupäivä rakentuu monenlaisesta toiminnasta

Koulukyydit

Koulukyydytyksessä oli vuoden aikana noin 235 oppilasta ja linjoja 18. Syksyllä yhden kilpailutuksen voittaneen yrityksen kyyttömyys hoitaa kyytejä aiheutti laajoja ongelmia sekä siitä johtuva negatiivinen palaute vaikutti henkilökunnan työhyvinvoinnin heikkenemiseen. Toiminnasta aiheutui myös muutamia tilanteita, joilla oli vaikutusta oppilaiden kokonaisturvallisuuteen (odotusajat, saapumattomat kyydit). Toiminta korjaantui kevään aikana ja normalisoitui.

Kouluruokailu

Toteutui. Palveluntarjoajana toimi Järvi-Saimaan palvelut.

Oppilashuolto

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontui kolmesti. Mukana oli aina useita henkilökunnan ja oppilasedustajia, nuoristoimi, huoltajaedustus sekä oppilashuollosta kuraattori, psykologi ja

terveydenhoitaja. Yksilökohtainen, tapauskohtaisesti koottava asiantuntijaryhmien määrä ei ole tiedossa, koska niistä ei erikseen raportoida.

Opiskeluhuollon ohjausryhmän nimi vaihdettiin keväällä ”Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmäksi” ja osallistujia oli laajasti koko sivistyspalveluiden henkilöstöstä sekä hyvinvointialueelta. Ryhmä kokoontui noin kuukauden kahden välein.

Oppimisen tuki

Yhtenäiskoulussa toimi viisi laaja-alaista erityisopettajaa, joiden kesken opetettavat luokkatasot jaettiin. Tukiovetusta antoivat pääasiassa luokan- ja aineenopettajat ja sitä annettiin vuoden aikana arviolta 500 tuntia. Keskimääräinen luokkakoko oli 17,69 oppilasta vaihteluvälillä 14-22. Pienryhmien määrä oli kolme, joka vaikuttaa keskimääräisen luokkakoon laskutapaan.

Tehostetussa tuessa oli 56 (12%), ja erityisessä tuessa 38 (8%) oppilasta. Tämän lisäksi yleisen tuen oppilaille annettiin tarpeen mukaan myös laaja-alaisen erityisopettajan toimesta erilaisia tukitoimia.

Läksyparkki

Läksyparkkia piti viikoittain koulunkäynninohjaaja Marjo Tyrväinen ja Susanna Lehtinen. Osallistuminen oli vähäistä, mutta toimintaa jatkettiin läpi lukuvuoden.

Terveydenhuollon palvelut

Kouluterveydenhoitajana toimi Tuija Hyyryläinen. 1.- 5. ja 8.-luokkalaisille teetettiin laajemmat terveystarkastukset.

Kiva-koulu

Toimintaa koordinoi koululla opettajat Sanni Majakivi ja Mirja Mattila, joiden lisäksi nuoristoimi oli apuna tapausten selvittelyssä. Myös rehtori osallistui muutaman tapauksen käsittelyyn. Koululla teetettiin KiVa-kysely syksyllä ja tulokset saatiin keväällä. Niiden käsittely siirrettiin aikataulusyistä syksyille 2023.

Oppilaanohjaus

Opinto-ohjausta pidettiin opetussuunnitelman mukaisesti. Tehostettua opinto-ohjausta annettiin säännöllisesti kolmelle oppilaalle. Valpas-järjestelmän koordinointi siirtyi lukiolta Yhtenäiskoululle loppukeväältä. Tet-jaksot päästiin toteuttamaan suunnitellusti 7.-9.-luokkalaisille.

Siirtymävaiheet

Tukea tuen järjestäjille -koulutuksen myötä siirtopalaveriin panostettiin paljon. Huomioitiin, että varhaiskasvatuksen edustusta pitää kuulla entistä enemmän eskariin siirtymisessä. Ala- ja yläkoulun siirtopalaverissa olivat paikalla luokanopettajat, koulun johto, opinto-ohjaaja, erityisopettajat ja tulevat luokanohjaajat.

Päivänavaukset

Päivänavaukset pidettiin luokissa. Joka kuun ensimmäinen tiistai Mäntyharjun seurakunta piti oman avauksensa keskusradion kautta. Sisältö oli sovittu sellaiseksi, että se soveltuu kaikille.

Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoimintaa pidettiin suunnitellusti päivittäin 12.35-16.30. Toimintaan osallistui keskimäärin 28 oppilasta vuodessa. Iltapäivätoiminnan yhteistyökumppaneina toimi 4H-yhdistys ja Mäntyharjun Virkistys, jotka järjestivät ohjaajien kanssa osallistujille erilaista ohjelmaa. Ohjaajia toimi iltiksessä vuoden aikana kaikkiaan kymmenen.

Välkkäritoiminta

Välkkäritoiminnassa oli mukana 4H, tukioppilaiden välinelainaamo ja nuorisotoimi. Päätettiin muuttaa nimi seuraavalle lukukaudelle, jottei se sekoitu Eloisan välkkäritoiminnan kanssa, joka taas tarkoittaa psykologisen ja sosiaalisen tuen piirissä olevia lapsia ja nuoria.

Ehkäisevä päihdetyö koulussa

Ehkäisevän päihdetyön tiimiin osallistui koululta Arto Lilja. Oppilaille järjestettiin toukokuussa Päihdepysäkki-tapahtuma.

Vanhempainyhdistys

Kokoontui säännöllisesti. Yhdysopettajana Kati Virtanen. Merkittävin tapahtuma oli 'Kodin ja koulun päivä' toukokuussa. Vanhempainyhdistyksen edustus osallistui aktiivisesti myös yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään.

Koulunuorisotyö

Nuorisopalvelut toimivat aktiivisesti koulun arjessa. Pyrittiin saamaan hankerahoitusta koulunuorisotyöntekijään YNNÄ-hankeeseen AVI:lta, mutta rahoitusta ei saatu.

6 Toiminta kouluissa

Kiva-tiimi

Sanni Majakivi ja Mirja Mattila

Kiva-tiimi toimi koko vuoden yhdessä nuorisopalveluiden tuella. Selvittelyjä oli enemmän kuin aiempina vuosina ja seuraavalle lukuvuodelle tiimin kokoa päätettiin kasvattaa 2-3 jäsenellä.

Juhlatiimi

Vetäjät: Laura Porthén ja Kirsi Paasonen

Muut jäsenet: Kati Hämäläinen, Leena Huusari, Päivi Ripatti, Titta Viljakainen, Anu Wrangell, Annamari Niskanen, Anne Malova, Kati Virtanen

Toiminta oli suunnitelman mukaista. Iso ponnistus oli Kisassa järjestetty 0.-6.luokkalaisten ja huoltajien iltajuhla. Kevätjuhlista 0.-2.juhla päätettiin järjestää iltajuhlana, 3.-6.luokkien ja yläkoulun juhla koulun työjärjestyksen puitteissa.

Oppilaskunta

Anna-Emilia Fredriksson ja Maria Virtanen

Oppilaskunta toimi suunnitelman mukaisesti. Loppukevättä kohti aktiivisuus yhteisten asioiden hoitamiseen lisääntyi.

Erityisopetustiimi

Vetäjä: Satu Taipale / Karri Hypén

Muut jäsenet: Marjo Penttinen, Sirpa Jolkkonen, Jane Latvala, Sanna Ruuth, Juha-Pekka Tuukkanen, Anne Häkkänen ja Anne Moisio

Tiimi kokoontui neljän viikon välein säännöllisesti. Oppilaat testattiin suunnitelman mukaisesti.

Kansainvälisyystiimi

Vetäjä: Anne Tonteri

Muut jäsenet: Minna Flink, Ilona Kylmä, Minna Matikka, Hanna Tanttu, Nina Karhu

Tiimin ulkopuolelta opettajavaihdossa Ranskassa helmikuussa kävivät Päivi Paakkunainen ja Kirsi Paasonen. Ranskalainen vaihto-opettaja vieraili koulussa viikolla 6.

Liikuntatiimi

Vetäjä: Arto Lilja

Muut jäsenet: Lotta Kauppinen, Kimmo Kuhanen, Päivi Paakkunainen, Heikki Porthén, Anni Kangas

Toiminta oli suunnitelman mukaista. Mainittakoon 9.9. ja 23.2. järjestetyt liikuntapäivät. Tiimistä neljä osallistui Suomen valmentajien koulutukseen toukokuussa Lahdessa.

Hyvinvointitiimi

Vetäjä: Juha Ukkonen

Muut jäsenet: Anna Fredriksson, Anne Raaska, Ulla Teittinen, Anu Paavola, Sari Ollikainen, Heli Siltanen, Sylvia Ikonen

Toimintaa oli läpi vuoden. Ensi vuodelle päätettiin tehostaa hyvinvointitiimin roolia oppilaiden hyvinvoinnin tukemisessa.

7 Yhtenäiskoulun vuosikello

Tapahtumat ja muut vuosikelloon kirjatut yksityiskohdat toteutuvat pääosin. Merkittäviä muutoksia ei lukuvuoden aikana tarvinnut tehdä. Tarkennukseksi mainittakoon vuosikelloon kirjatut luokkaretket: 6.luokkalaisten luokkaretki suuntautui Helsinkiin, 9A:n Voikoskelle, 9B:n Viroon ja 9C:n Vierumäelle.

8 Kerhotoiminta

Kerhotoimintaa järjestettiin alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Kerhokoordinaattorina toimi Minna Matikka.

Harrastamisen Suomen malli

HSM-kerhot toimivat yhdessä koulun omien kerhojen kanssa (Kerhotoiminnan kehittäminen).
Koordinaattorina aloitti Christian Juhola ja keväällä 2023 vastaavaksi tuli Taija Kirstua.

Mäntyharjun Yhtenäiskoulussa lukuvuonna 2022–23 toimivat kerhot

Kerhoja toimi kaikkiaan 11 ja ne jatkuivat läpi vuoden.

9 Hankkeet

Liityttiin mukaan Jyväskylän yliopiston koulutusjohtamisen instituutin ja Valterin järjestämään koulutukseen: Tukea tuen järjestäjille yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Aloituseminaari Jyväskylässä 7.-8.11.. Hankeen parissa työskenneltiin yhteensä noin 10 kertaa, joista yhdessä esiteltiin sisältöä koulun henkilökunnalle ja toisen kerran sivistyslautakunnalle ja vanhempainyhdistykselle.

LIITE 2: Ulko-opetuksen turvallisuussuunnitelma-malli

Otettiin käyttöön suunnitelman mukaisesti